

oupported by:

Glossary

Urban Living Labs are platforms where stakeholders representing the quadruple helix can come together to discuss, develop and test solutions to address urban challenges.

Quadruple Helix involves collaboration among the stakeholder groups: Civil society (citizens and non-profits), Academic Institutions, Government, and Business/Industry

Co-creation is a collaborative process where all relevant stakeholders come together on a common platform (like Urban Living Lab) to jointly design and develop solutions, policies and other interventions.

Institutional embedding refers to the integration of new mechanisms, tools, protocols within existing institutional structures that inspire and inform transformation of processes.. It ensures that these new elements become a regular part of the system.

Open Innovation focuses on using wide range of expertise from businesses, research, and public to innovate and build new solutions.

The Charter aims to document the **scope, structure and functioning** of Vizag Prajamukhi Urban Living Lab (V-PULL). The Charter would act as a ready reckoner with detailed roles and responsibilities for all the stakeholders who are engaged with the Prajamukhi, helping to ideate, co-create, test and scale up a range of different solutions to support the vision and mission of the Prajamukhi living lab.

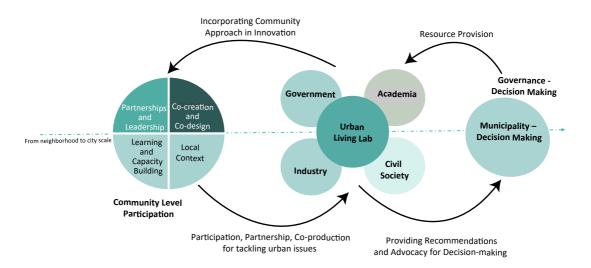

About Urban Living Lab

rban Living Lab (ULL) can be defined as a **collaborative ecosystem** within a city where different stakeholders including academic institutions, government, civil society, and private sector (quadruple helix) can research, co-create, test, and scale up innovative solutions (products, services, or processes) to tackle urban problems.

Living Lab creates an interface between different urban actors within a geographical location to enable the co-creation of sustainable innovations following an iterative process. The living lab approach tries to move the development process out of silos by promoting active user engagement through an open innovation ecosystem.

Figure 1: Urban Living Lab: Conceptual Diagram

The Prajamukhi Urban Living Lab (ULL) in Visakhapatnam represents a pioneering approach to urban development, creating a collaborative ecosystem where diverse stakeholders co-create innovative solutions to tackle urban challenges. At its core, Prajamukhi ULL seeks to revolutionize urban governance, shifting from conventional top-down methods to a more participatory, bottom-up model. This innovative platform empowers citizens to become active co-creators rather than passive recipients of urban solutions. By engaging citizens not just as informants but as co-creators, the ULL opens up unexpected avenues for discovery and learning. This collaborative, experimental approach is crucial for creating sustainable, efficient, and adaptive urban systems that can meet the evolving demands of city dwellers.

About Vizag Prajamukhi Living Lab

izag Prajamukhi Living Lab (V-PULL) was developed after extensive rounds of consultations with stakeholders such as the Greater Visakhapatnam Municipal Corporation (GVMC), local NGOs, academic institutions, and community leaders. Following a thorough needs assessment and impact analysis, the lab was

launched in the presence of the Mayor of Visakhapatnam and the GVMC Commissioner. A city-wide competition led to the name "*Prajamukhi - Face of the People*" and the creation of the logo symbolizing citizen participation.

Prajamukhi unites a diverse set of stakeholders to address urban challenges and climate risks in Visakhapatnam, focusing on informed, collaborative actions tailored to the city's needs. The presence of Prajamukhi provides a new avenue for the urban actors to come together and ideate on building and testing solutions that can effectively address the city's unique climate risks shifting the business-as-usual approach to transformative action.

Vision Statement: To transform Visakhapatnam into a climate-resilient and people-centric city through collaborative engagement and innovation, supported by accessible and inclusive technology.

Mission Statement: Prajamukhi's mission is to engage, empower and enable all the stakeholders i.e., civil society, government, academia and private sector in Vishakhapatnam, Andhra Pradesh to jointly develop and implement transformative climate actions, via capacity building, participatory local level data-driven decision making. Through co-creation, experimentation, innovation, and knowledge sharing, Prajamukhi aims to create scalable solutions that are inclusive, just, and viable to promote a climate-resilient city.

Figure 2: V-PULL Evolution Process

Scope

climate Action: Prajamukhi will explore and implement solutions to enhance climate resilience, and adapt to the impacts of climate change, such as extreme weather events, sea-level rise, and others specific to Visakhapatnam. The possible sectors of

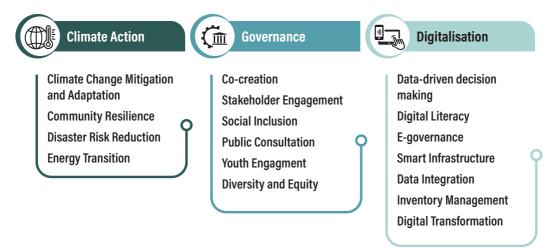
he scope lists the three broad pillars of engagement for Prajamukhi and the

weather events, sea-level rise, and others specific to Visakhapatnam. The possible sectors of intervention could include transportation, energy, disaster management, waste management, and green infrastructure practices to improve the city's environmental performance and quality of life.

Governance: Prajamukhi aims to foster inclusive decision-making processes that engage diverse stakeholders, including local communities, civil society organizations, government agencies, academic institutions, and businesses, to ensure that the voices and concerns of all residents are heard and addressed by institutionalizing participatory decision-making within the urban governance processes.

Digitalisation: Prajamukhi will focus on effectively using digital tools to gather insights and develop smart solutions that are inclusive and viable. This includes gathering, analyzing, and utilizing data and evidence to inform policy development, implementation, and evaluation, enhancing urban governance and service delivery efficiency. Further, integration with the City Operations Centre for dissemination and real-time decision-making would also be undertaken.

Figure 3: Thematic Areas

Why should one join Prajamukhi?

rajamukhi aims to provide a common platform for all the urban actors of Visakhapatnam to ideate, engage and test solutions across the identified thematic areas i.e. climate action, participatory governance and digitalization. To achieve the vision of Prajamukhi active participation from all the identified stakeholders across civil society/NGOs/Vulnerable Communities, Academic Institutions, Government and Business/Private Sector is essential. Therefore, the question of 'Why should an individual/organization join Prajamukhi?' is important to be addressed

Figure 4: Drivers to join Prajamukhi Living Lab

Civil Society	Academic Institutions	Government	Business/Private Sector
Vulnerable Communities can voice concerns & actively inform/shape how they are addressed.	Live Action Projects	Augment Municipal Capacities	Using Prajamukhi as a testbed for existing and new products/services
Networking Opportunity	Collaborative Research	Localisation of SDGs to Visakhapatnam	Build reputation as a leader in climate action
Community Knowledge Sharing	Access to city-level resources	Drive Transformative climate action	Explore viable business opportunities

Civil Society/NGOs/Vulnerable Communities

Using the Prajamukhi platform, these groups voice Visakhapatnam residents' concerns and drive solutions by participating in decision-making. They can network with key urban actors, gain recognition, and potentially implement city-wide initiatives. The platform fosters knowledge sharing across climate projects, empowering vulnerable communities to share ideas and drive change. The community leaders can contribute to bottom-up decision-making.

Academic Institutions

Academic institutions can co-design solutions for real-world challenges, turning research into action projects. They benefit from shared resources like data and expertise, contribute to better urban environments, and offer students internships on climate action projects.

Government

The government can enhance municipal capacities and develop participatory solutions for climate challenges using city resources. Prajamukhi facilitates engagement with various stakeholders on

a common platform, supporting transformative climate action and achieving city-level SDG targets. The city government can drive forward-looking solutions by supporting

Business/Private Sector

The private sector can use the Prajamukhi platform to test and validate products/services, developing new business opportunities. Companies can strengthen their reputation as climate action leaders by driving localised solutions and accessing grants, subsidies, and funding specifically to Prajamukhi projects.

What is one's role in Prajamukhi?

rajamukhi envisages a proactive role of all the stakeholder groups to drive cocreation across the living lab process flow. The overarching roles of individuals and organizations representing different stakeholder groups have been listed in Figure 5.

Figure 5: Role of Stakeholder Groups in Prajamukhi Living Lab

Civil Society	Academic Institutions	Government	Business/Private Sector
Ensure participatory decision-making	Provide subject matter expertise	Host Prajamukhi meetings and other activities	Testing individual Products/ Solutions
Aid in leveraging community resources	Co-host meetings and activities	Provide human, technical and other resources while ensuring participation	Technological and other support during the ideation and testing phase
Support in ideating, co-designing and implementing solutions	Support in executing solutions	Scale-up solutions at the city/zonal level	Support in securing funding opportunities

Civil Society/NGOs/Vulnerable Communities

Civil Society, NGOs and Vulnerable Communities provide crucial support in ideating, codesigning, and implementing solutions for Prajamukhi, leveraging community resources to ensure its effective functioning. They play a key role in ensuring citizen participation, particularly among vulnerable groups, using their organizational networks to engage the community effectively while onboarding them throughout the V-PULL process flow to ensure participatory climate action.

Academic Institutions

Academic Institutions support the Prajamukhi processes by providing feedback during the ideation, implementation, and evaluation cycles. They act as the technical arm of Prajamukhi, determining the feasibility of proposed ideas and solutions. Additionally, they co-host activities, meetings, and engagements with other stakeholders, contributing subject matter expertise, human resources, and other supporting roles to the testing solutions within the living lab.

Government

The city government i.e. Greater Visakhapatnam Municipal Corporation (GVMC) and other government agencies are critical to the smooth operations of V-PULL. They enable the living lab by supporting the provisioning of human, technical, and infrastructural resources. They are critical stakeholders for scaling up successfully tested solutions and facilitating climate action at a zonal/city level.

Business/Private Sector

Private Sector can leverage the Prajamukhi structure to test products, services, and technologies that support climate action and other thematic areas of the living lab. They provide technological expertise and other resources for implementing use cases, and support Prajamukhi operations and activities through funding, contributing to the project's overall success.

Prajamukhi Organizational Structure

rajamukhi will serve as a platform where all the stakeholder groups i.e., Civil Society Organisations/NGOs, Government, Academic Institutions and Private Sector will engage in collaborative decision-making. The structure of Prajamukhi consists of three teams, each with a well-defined mandate, that will drive forward the functioning of the living lab based on principles of participation, co-creation, and innovation. The committees are as follows:

Core Working Team

The Core Working Team (CWT) is designed as the static part of the V-PULL designated with the function of project management, coordination, resource alignment, financial planning and overseeing the overall administrative work of Prajamukhi. It has representation from the Sustainability and Resilience Unit (SRU), GVMC; a Programme Manager and a Community Engagement Officer. The Programme Manager and Community Engagement Officer will be hired to undertake their responsibilities within the living lab.

Margadarshak Team (Advisory Board)

The Margadarshak Team as the name suggests is the guiding body of Prajamukhi with advisory oversight over the other two teams and internal processes. It comprises representatives from the quadruple helix entities i.e., Civil Society Organisations, Academic Institutions, Government and Business/Private Sector. The representation from a cross-section of stakeholders is designed to aid co-creation, innovation, and co-production to ensure participatory climate action.

Operational Support Team (OST)

The Operational Support Team is the executive body of V-PULL responsible for executing projects based on ideas shortlisted by the Margadarshak (MGD) Team in coordination with the Core Working Team (CWT). The composition of the team will be dynamic in nature based on the nature of the projects and the human resources/skills required. The team members will be determined by the CWT in consultation with MGD.

The living lab will have a pool of pre-empaneled experts, community leaders and volunteers who can be roped in the OST on a project-to-project basis. The team will have permanent representation from the City Operations Centre (COC), GVSCCL and Urban Community Development Department (UCD), to ensure the grounding of the team and leverage the Municipal Government expertise.

Roles and Responsibilities

he chart details the role and responsibility of individual teams throughout the process flow to ensure the participation of all stakeholders to ensure co-creation and robust participatory mechanisms across the members of the quadruple helix entity.

Core Working Team (CWT)				
Composition	Role & Responsibility	Frequency of Meeting		
Prajamukhi Programme Manager Community Engagement Officer Sustainability and Resilience Unit (SRU), GVMC	 The project management body of the ULL (IDEATION PHASE) Collection and screening of ideas from the stakeholders based on the Terms of Reference/ULL Charter (DEVELOPING AND TESTING SOLUTIONS) Resource Mobilization for the Proto-typing and testing of the selected idea/intervention Forming the Operation Support Team (OST) Conducting consultation workshops along with OST with the relevant stakeholders for the identified use case. Working on a funding strategy for the identified use case Floating tenders or other requirements to 3rd party agencies for project execution (MONITORING AND EVALUATION) Drafting report, in consultation with OST, on the findings from the prototyping and testing phase to be shared with Margdarshak for feedback. (GENERAL FUNCTIONS) Disseminating information about the work done by the Prajamukhi 	Monthly The CWT forms the backbone of the V-PULL which requires regular meetings and coordination with the other two teams. Therefore, a monthly meeting with all the members is advisable.		

Margadarshak Team (Advisory Board)					
Composition	Role & Responsibility	Frequency of Meeting			
Government HODs - GVMC (Related to V- ULL), VMRDA Centre for Public Representatives Representatives from NGOs/ SHGs/Vulnerable Community Leaders/ RWA Federation (Rotational Basis for wider participation) Academic/Research Institutions Andhra University, GITAM Private Sector/Business Organisations dealing in overall thematic areas of Prajamukhi and aid in technological/HR/financial support to the lab.	The advisory body of the ULL (IDEATION PHASE) Deliberate on the ideas submitted by the CWT Greenlight the intervention/idea Suggesting experts for OST (TESTING SOLUTIONS) Provide feedback on the findings of the OST and CWT after the first round of prototyping and testing. (MONITORING AND EVALUATION) Review the final findings/observations from the intervention Discuss the possible scale-up activity at the zonal or city level	Quarterly The nature of the team with representation from all the quadruple helix entities will require coordination and time. Therefore, a Quarterly meeting is advisable.			

	Operation Support Team	
Composition	Role & Responsibility	Frequency of Meeting
City Operations Centre (COC) Urban Community Development Department (UCD), GVMC Pre-Empaneled group of sectoral experts such as Disaster, Waste Management, Planning, Climate Change etc. Citizen representatives (Community Leaders/SHGs/RWA/Area Sabha from the identified location of intervention Private Sector partners who can help in provisioning of resources such as experts, funds and technological support Volunteers from the Universities, Sachivalyam and Identified Community/	The executive body of the ULL (IDEATION PHASE) No role in the initial ideation phase when shortlisting ideas. (TESTING SOLLUTIONS) Design and execute the use case along with the CWT in consultation with all the relevant stakeholders OST with the help of CWT & Margdarshaks will help in finding the geographical boundary for testing the use case. Training and Capacity Building for executing the use case (MONITORING AND EVALUATION) Share the findings after testing of the use case to the CWT	Project-to-Project Basis The OST forms the executive arm of the ULL with a dynamic team determined by the project's nature. Therefore, the meetings could be scheduled based on the project requirements

Coordination Mechanism

he interaction between different teams is critical to the smooth functioning and cocreative design of the Prajamukhi. The mapping of different teams concerning the internal process flow can be seen in the diagrammatic representation. The process flow can be mapped stepwise as shown below

Open Call for Ideas: Submission of ideas from all the quadruple helix entities through a hybrid system (digital and physical) to the Core Working Team (CWT).

Screening of Ideas: The CWT will screen the submitted ideas based on a list of predefined criteria and the scope of the Prajamukhi. The screened ideas will be forwarded to the Margadarshak Committee for further deliberation and shortlisting.

Figure 6: V-PULL Process Flow

Shortlisting of Ideas: Shortlisting among the screened ideas by the Margdarshak Committee (MGD) is based on a larger consensus among the group with representatives from all the members of the quadruple helix. The selected idea is then forwarded to the CWT for the next steps.

Aligning Resources: CWT on receiving the selected idea/s will work on resource mobilization for the prototyping and testing phase and forming the Operation Support Team (OST) with feedback from the MGD.

Co-designing and Testing Solution: The execution phase of the project is undertaken by the OST in collaboration with the CWT. The OST provides the technical expertise for the functioning of V-PULL. During this phase, the OST will co-create, pilot, and test the solution with all the relevant stakeholders.

Learning and Reflection: Feedback and findings from the implemented use case will be shared by the OST to the CWT for further evaluation and reporting.

Potential for Scale-Up: The CWT will report on the learnings from the use case to the Margdarshak Committee for scale-up, monitoring and evaluation.

aligning resources Core Working Team (CWT) **IDEATION PHASE** Formation of OST Margadarshak in consultation Margadarshak followed by Shortlisting with the (MGD) Ideas Aligning Resources Feedback and Suggestions Screened Interventions Screening of ideas on the basis of pre-defined parameters Operational Support Team (OST) Scale Up CWT Screening of Ideas INSTITUTIONAL EMBEDDING CO-CREATION & SCALE UP Testing Solutions Core Working Team solutions on the shortlisted idea phase for review scale-up opportunities from the testing CWT will share the learnings and potential Margadarshak Co-designing and testing Learning and Reflection (CWT) **MONITORING AND** EVALUATION Call for Ideas (Hybrid) SOLUTIONS TESTING

Figure 7: Prajamukhi Living Lab Process Flow

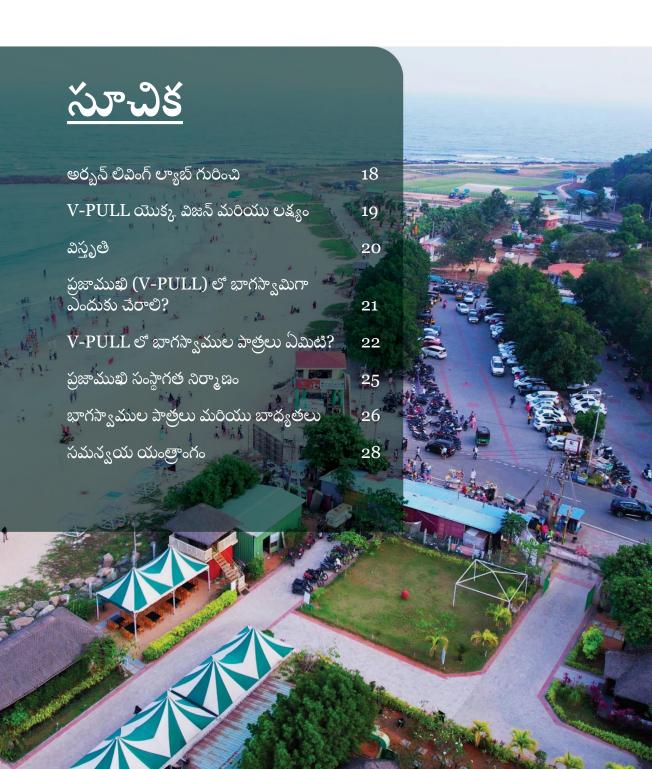
చార్టర్

వైజాగ్ - ప్రజాముఖి అర్బన్ లివింగ్ ల్యాబ్ (V-PULL)

పదకోశం

- అర్బన్ లివింగ్ ల్యాబ్లు (Urban Living Lab) భారతదేశంలోని వివిధ నగరాలు మరియు ఇతర దేశాలచే ప్రవేశపెట్టబడిన వేదికలు, ఇక్కడ వివిధ రంగాలకు చెందిన వాటాదారులు కలిసి పట్టణ వాతావరణ సవాళ్లను పరిష్కరించడానికి స్థానిక స్థాయిలో పరిష్కారాలను రూపొందించడానికి మరియు ప్రయత్నించడానికి కలిసి పని చేస్తారు.
- క్వాడ్రపుల్ హెలిక్స్ (Quadruple Helix) లో పౌర సంఘాలు, విద్యాసంస్థలు, ప్రభుత్వం మరియు వ్యాపార సంస్థలు వంటి వివిధ వాటాదారులు ఉంటారు.
- సహ-సృష్టి (co-creation) అనేది అన్ని సంబంధిత భాగస్వాముల సహకారంలో ఒకే వేదికపై, ఉదాహరణకు, అర్బన్ లివింగ్ లాబ్ లో కలిసి వివిధ పట్టణ సమస్యలకు, విధానాలకు మరియు ఇతర హస్తక్షేపాలకు సంయుక్తంగా రూపకల్పన చేసి, అభివృద్ధి చేస్తాయి.
- ప్రతిష్టాత్మక సంస్థలలో కొత్త ప్రాజెక్టులు, పరిష్కారాలు లేదా ఆవిష్కరణలను ప్రస్తుత నిర్మాణాలు మరియు ప్రక్రియలలో సమర్థవంతంగా ఏకీకృతం చేయడాన్ని "Institutional embedding/సంస్థాపన అంటారు. ఇది ఈ కొత్త అంశాలు వ్యవస్థలో క్రమం తప్పకుండా భాగస్వామ్యం అయ్యేలా చేస్తుంది.
- ఓపెన్-ఇన్నో వేషన్ (Open innovation) అనేది వ్యాపారాలు, పరిశోధన మరియు ప్రజల నుండి విస్తృత శ్రేణి నైపుణ్యాలను వినియోగించి కొత్త పరిష్కారాలను ఆవిష్కరించడం మరియు సృష్టించడం మీద దృష్టి సారిస్తుంది.

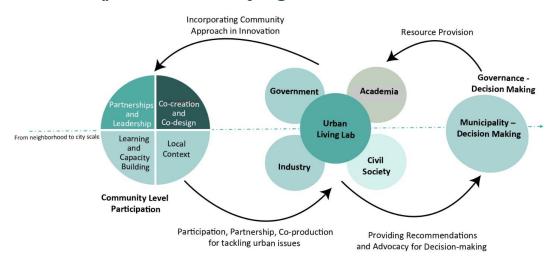
వైజాగ్ ప్రజాముఖి అర్బన్ లివింగ్ ల్యాబ్ (V-PULL) యొక్క విస్తృతి, నిర్మాణం, మరియు కార్యకలాపాలను పత్రబద్ధం చేయడం ఈ చార్టర్ లక్యం. ఈ చార్టర్ ప్రజాముఖిలో పాల్గొన్న అన్ని భాగస్వాముల పాత్రలు మరియు బాధ్యతలను వివరిస్తుంది. ఈ చార్టర్, ప్రజాముఖి లివింగ్ ల్యాబ్ యొక్క దృష్టి మరియు లక్ష్యాన్ని మద్దతుగా వివిధ పరిష్కారాలను ఆలోచించడం, సహకారంతో సృష్టించడం, పరీక్షించడం మరియు విస్తరించడం లో సహాయపడుతుంది.

అర్బన్ లివింగ్ లాబ్ గురించి

అర్బన్ లివింగ్ లాబ్ (ULL) అనేది ఒక నగరంలో వివిధ భాగస్వాములు కలిసి నగర సమస్యలను పరిష్కరించే వేదిక. ఈ భాగస్వాముల సమూహాలలో విశ్వవిద్యాలయాలు, ప్రభుత్వం, సామాజిక సంస్థలు, మరియు వ్యాపార సంస్థలు ఉంటాయి. ఈ సమూహాలు, కొత్త ఆలోచనలు మరియు పరిష్కారాలను సృష్టించేందుకు, పరీక్షించేందుకు మరియు మెరుగుపరచేందుకు సహకరిస్తారు. ULL, ఈ భాగస్వాములను ఒకే ప్రాంతంలో కలిపి స్థిరమైన ఆవిష్కరణలను అభివృద్ధి చేస్తుంది. లివింగ్ లాబ్, వినియోగదారుల చురుకైన భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తూ, వివిధ ఆవిష్కరణలకు వేదికగా నిలుస్తుంది. అభివృద్ధి ప్రక్రియలో అడ్డంకులను తగ్గించడం మరియు నగర సవాళ్లకు సమర్థవంతమైన పరిష్కారాలను సృష్టించడం అర్బన్ లివింగ్ లాబ్ యొక్క లక్యం.

Figure 1: అర్బన్ లివింగ్ లాబ్ భావనాత్మక చిత్రం

విశాఖపట్నంలో ప్రజాముఖి అర్బన్ లివింగ్ లాబ్ (V-PULL), నగరాన్ని మెరుగుపరచడానికి మరియు అభివృద్ధి చేసే ఒక ప్రత్యేకమైన ప్రయోగం. ఇది వివిధ భాగస్వాములను ఒకచోట చేర్చి నగర వాతావరణ సవాళ్లకు నవీన పరిష్కారాలను సృష్టిస్తుంది. ప్రజాముఖి ULL, పై నుండి కిందకు ఆదేశాల ద్వారా జరిగే పద్ధతులను మార్చి, భాగస్వామ్య మరియు కింద నుండి పైకి పద్ధతిని అనుసరించడం లక్యంగా పెట్టుకుంది. సహకార మరియు ప్రయోగాత్మక విధానం, మారుతున్న నగర వాసుల అవసరాలను తీర్చడానికి స్థిరమైన, సమర్థవంతమైన, మరియు అనుకూలమైన నగర వ్యవస్థలను సృష్టించడంలో ముఖ్య పాత్ర వహిస్తుంది. ఈ వేదిక, వైజాగ్ పౌరులు పట్టణ సమస్యలను గుర్తిస్తుంది మరియు పరిష్కారాలను కనుగొంటుంది. పరిష్కారాలను అభివృద్ధి చేయడానికి భాగస్వాములందరినీ ఒకచోట చేర్చడంలో లాబ్ కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది.

$ext{V-PULL}$ యొక్క విజన్ మరియు లక్ష్యం

వైజాగ్ ప్రజాముఖి లివింగ్ లాబ్ (V-PULL) అనేది గ్రేటర్ విశాఖపట్నం మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (GVMC), స్థానిక NGOs, విద్యాసంస్థలు, మరియు కమ్యూనిటీ నాయకులతో విస్తృత సంప్రదింపుల తర్వాత అభివృద్ధి చేయబడింది. వివరమైన అంచనాలు మరియు ప్రభావ విశ్లేషణల తర్వాత, ఈ లాబ్ విశాఖపట్నం గౌరవనీయ మేయర్ మరియు GVMC కమిషనర్ గారీ చేత ప్రారంభించబడింది. ఒక నగర స్థాయి లోగో రూపకల్పన పోటీ నిర్వహించబడింది, మరియు ప్రజాముఖి - Face of the People" అనే పేరు, పోటీ నుండి వచ్చిన అత్యుత్తమ ఎంట్రీలలో ఒకదాని నుండి ప్రేరణ పొందింది. "ప్రజాముఖి" అనే టైటిల్ వైజాగ్ అర్బన్ లివింగ్ ల్యాబ్ అర్బన్ -సముదాయ భాగస్వామ్యం, బాధ్యత మరియు ఏకత్వాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.

- విభిన్న భాగస్వాములను కలిపి, విశాఖపట్నంలో నగర సవాళ్లు మరియు వాతావరణ సంబంధితే విపత్తులను పరిష్కరించడానికి కృషి చేస్తుంది, నగర అవసరాలకు అనుగుణంగా తెలియజేయబడిన, సహకార చర్యలపై దృష్టి సారిస్తుంది, నగరానికి ప్రత్యేకమైన వాతావరణ ప్రమాదాలను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొనే పరిష్కారాలను ఆలోచించడానికి మరియు పరీక్షించడానికి కొత్త మార్గాన్ని అందిస్తుంది.

విజన్: V-PULL యొక్క విజన్, విశాఖపట్నూన్ని వాతావరణ-ప్రతిస్పందన మరియు పర్యావరణ అనుకూల ఆవిష్కరణల ద్వారా మద్దతు పొందుతుంది.

లక్యం: విశాఖపట్నంలో పౌర సమాజాలు, ప్రభుత్వం, విద్యా సంస్థలు, మరియు ప్రైవేట్ రంగాలు వంటి అన్ని వర్గాల్ భాగస్వామ్యులను కలిపి, వాతావరణం మెరుగుపరిచే చర్యలను సంయుక్తంగా అమలు చేయడం ప్రజాముఖి యొక్క లక్ష్యం. ఈ ప్రక్రియ, సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం మరియు స్థానిక స్థాయిలో డేటా ఆధారిత నిర్ణయాలు తీసుకోబడతాయి. సహక్రియ, ప్రయోగాలు, ఆవిష్కరణ, మరియు విజ్ఞాన భాగస్వామ్యాన్ని ప్రజాముఖి ప్రొత్సహిస్తుంది. V-PULL, విశాఖపట్నాన్ని వాతావరణ ప్రచూదాలకు ప్రత్యేఘటన చేయగల నగరంగా మార్చే వినూత్ప మైన పరిష్కారాలను సృష్టించాలనుకుంటుంది.

Piloting & Stakeholder Launching & **Evaluating Use Identification &** Establishing Case Mapping Prajamukhi **Project Initiation** Needs **Defining V-PULL** Recommendations Assessment & Structure & **Impact Chain** Scale Up Co-creating Analysis Interventions

Figure 2: V-PULL పరిణామ ప్రక్రియ

విస్తృతి

V-PULL పరిధిలోని ప్రధాన మూడు విభాగాల నిమగ్నతలను మరియు వాటి విజన్ మరియు మిషన్కు అనుగుణంగా ప్రతి విభాగంలో సూచించబడిన చర్యలను వివరిస్తుంది.

క్లైమేట్ యాక్షన్: ప్రజాముఖి వేదిక, విశాఖపట్నంలో తీవ్రమైన వాతావరణ ఘటనలు, సముద్ర మట్టం పెరగడం వంటి వాతావరణ మార్పుల ప్రభావాలకు అనుకూలంగా మారేందుకు పరిష్కారాలను అన్వేషిస్తుంది మరియు అమలు చేస్తుంది. ప్రజాముఖి రవాణా, శక్తి, విపత్తు నిర్వహణ, వ్యర్థాల నిర్వహణ, మరియు మౌలిక సదుపాయాల పద్ధతులను చేర్చి నగరంలోని పర్యావరణ పనితీరు మరియు జీవన నాణ్యతను మెరుగుపరచడంలో పాత్ర వహిస్తుంది.

గవర్మెన్స్: ప్రజాముఖి, వివిధ భాగస్వాములను చేర్చుకుని సమగ్ర నిర్ణయాలను ప్రోత్సహించడం లక్యంగా పెట్టుకుంది. ఇందులో స్థానిక సమాజాలు, పౌర సమాజ సంస్థలు, ప్రభుత్వ సంస్థలు, విద్యా సంస్థలు మరియు వ్యాపారాలు చేర్చబడతాయి. ఈ విధానం ద్వారా పౌరుల సమస్యలు వినిపిస్తాయి మరియు పట్టణ పాలనా ప్రక్రియల్లో ప్రజాప్రతినిధుల నిర్ణయాలను ప్రాతిపదికగా స్వీకరించడంలో సహాయపడుతుంది.

డిజటలైజేషన్: ప్రజాముఖి, అంతర్గత మరియు వినియోగ యోగ్యమైన స్మార్ట్ పరిష్కారాలను అభివృద్ధి చేసేందుకు డిజటల్ పరికరాలను ఉపయోగించడం పై దృష్టి సారిస్తుంది. ఇందులో డేటా సేకరణ, విశ్లేషణ, మరియు వినియోగం ద్వారా విధాన అభివృద్ధి, అమలు మరియు మూల్యాంకనాన్ని పర్యవేక్షించడం ఉంటుంది. ఈ విధానం పట్టణ పాలన మరియు సేవా సరఫరా సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది. అదనంగా, వ్యాప్తి మరియు తక్షణ నిర్ణయాల కోసం GVMC నగర ఆపరేషన్స్ సెంటర్లో అనుసంధానం కూడా చేపడుతుంది.

Figure 3: నేపథ్య ప్రాంతాలు

(m **Climate Action** Governance **Digitalisation** వాతావరణ మార్పు సహ-సృష్టి. డేటా ఆధారిత • స్టేక్హహోల్డర్ మిటిగేషన్. నిర్ణయం. కమ్యూనిటీ రెసిలెన్స్. ఎంగేజ్మెంట్. • డిజిటల్ లిటరసీ. విపత్తు రిస్క్ తగ్గింపు. • సామాజిక చేరిక ఇ-గవర్నెన్స్. ఎనర్జీ ట్రాన్సిషన్. పబ్లిక్ కన్సల్టేషన్. స్మార్ట్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్బర్. • యూల్ ఎంగేజ్మెంట్. • డేటా ఇన్టిద్రేషన్. వైవిధ్యం మరియు • ఇన్వెంటరీ మేనేజ్మెంట్. సమానత్వం. • යිසස්ප් ట్రాన్స్ఫర్మేషన్.

ప్రజాముఖి (V-PULL) లో భాగస్వామిగా ఎందుకు చేరాలి?

విశాఖపట్నంలోని పట్టణ భాగస్వాములందరికీ గుర్తించిన థీమాటిక్ రంగాలలో అంటే వాతావరణ చర్య, భాగస్వామ్య పాలన మరియు డిజిటలైజేషన్ లలో పరిష్కారాలను ఆలోచించడానికి, నిమగ్నం చేయడానికి మరియు పరీక్షించడానికి ఒక ఉమ్మడి వేదికను అందించడం ప్రజాముఖి లక్యం. ప్రజాముఖి యొక్క దార్శనికతను సాధించడానికి పౌర సమాజం/ స్వచ్ఛంద సంస్థలు/ బలహీన వర్గాలు, విద్యా సంస్థలు, ప్రభుత్వ మరియు వ్యాపార/ ప్రైవేట్ రంగాలలో గుర్తించిన భాగస్వాములందరి క్రియాశీల భాగస్వామ్యం అవసరం. అందువల్ల 'ఒక వ్యక్తి/సంస్థ ప్రజాముఖిలో ఎందుకు చేరాలి?' అనే ప్రశ్నను పరిష్కరించడం ముఖ్యం.

Figure 3: ప్రజాముఖి లివింగ్ ల్యాబ్ లో చేరడానికి కారకాలు

పౌర సమాజం	విద్యా సంస్థలు	ప్రభుత్వం	వ్యాపారం/ప్రైవేట్ రంగం
బలహిన వర్గాలు తమ ఆందోళనలను వ్యక్తం చేయవచ్చు మరియు వాటిని ఎలా పరిష్కరించాలో చురుకుగా తెలియజేయవచ్చు/ రూపొందించవచ్చు.	లైవ్ యాక్షన్ ప్రాజెక్ట్ల్ లు	మున్సిపల్ సామర్థ్యాన్ని పెంచడం	ఇప్పటికే ఉన్న మరియు కొత్త ఉత్పత్తులు/సేవలకు ప్రజాముఖిని టెస్ట్ బెడ్ గా ఉపయోగించడం
నెట్ వర్కింగ్ అవకాశం	సహకార పరిశోధన	విశాఖకు సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాల స్థానికీకరణ	క్లైమేట్ యాక్షన్ లో లిడర్ గా పేరు తెచ్చుకోవడం
కమ్యూనిటీ నాలెడ్డ్ షేరింగ్	నగర స్థాయి వనరుల అందుబాటు	పరివర్తనాత్మక వాతావరణ చర్యను డ్రైవ్ చేయడం	ఆచరణీయమైన వ్యాపార అవకాశాలను అన్వేషించడం

పౌర సమాజం/స్వచ్ఛంద సంస్థలు/బలహీన చర్గాలు

ప్రజాముఖి వేదికను ఉపయోగించుకుని ఈ గ్రూపులు విశాఖ వాసుల సమస్యలను గళమెత్తడంతో పాటు నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో పాలుపంచుకుని పరిష్కారాలను అందిస్తున్నాయి. వారు ముఖ్యమైన పట్టణ భాగస్వాములతో నెట్వర్క్ చేయవచ్చు, గుర్తింపు పొందవచ్చు మరియు నగరవ్యాప్తంగా కార్యక్రమాలను అమలు చేయవచ్చు. ఈ వేదిక వాతావరణ ప్రాజెక్టుల అంతటా జ్ఞాన భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది, ఆలోచనలను పంచుకోవడానికి మరియు మార్పును నడిపించడానికి బలహీన వర్గాలను శక్తివంతం చేస్తుంది. కింది స్థాయి నిర్ణయాలకు సంఘం నాయకులు దోహదపడగలరు.

విద్యా సంస్థలు

విద్యా సంస్థలు వాస్తవ ప్రపంచ సవాళ్లకు పరిష్కారాలను రూపొందించగలవు, పరిశోధనను కార్యాచరణ ప్రాజెక్టులుగా మార్చగలవు. వారు డేటా మరియు నైపుణ్యం వంటి భాగస్వామ్య వనరుల నుండి ప్రయోజనం పొందుతారు, మెరుగైన పట్టణ వాతావరణాలకు దోహదం చేస్తారు మరియు క్లైమేట్ యాక్షన్ ప్రాజెక్టులపై విద్యార్థులకు ఇంటర్నిప్లను అందిస్తారు.

ప్రభుత్వం

ప్రభుత్వం మునిసిపల్ సామర్థ్యాలను పెంచవచ్చు మరియు నగర వనరులను ఉపయోగించి వాతావరణ సవాళ్లకు భాగస్వామ్య పరిష్కారాలను అభివృద్ధి చేయవచ్చు. ప్రజాముఖి వివిధ భాగస్వాములతో ఒకే వేదికపై నిమగ్నం కావడానికి, పరివర్తన వాతావరణ చర్యలకు మద్దతు ఇవ్వడానికి మరియు నగర స్థాయి సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలను సాధించడానికి వీలు కల్పిస్తుంది. నగర ప్రభుత్వం మద్దతు ఇవ్వడం ద్వారా ముందుచూపుతో కూడిన పరిష్కారాలను ముందుకు తీసుకెళ్లవచ్చు.

వ్యాపారం/ప్రైవేట్ రంగం

ప్రైవేట్ రంగం ప్రజాముఖి వేదికను ఉత్పత్తులు / సేవలను పరీక్షించడానికి మరియు ధృవికరించడానికి, కొత్త వ్యాపార అవకాశాలను అభివృద్ధి చేయడానికి ఉపయోగించవచ్చు. స్థానికీకరించిన పరిష్కారాలను ఉపయోగించడం ద్వారా మరియు ప్రత్యేకంగా ప్రజాముఖి ప్రాజెక్టులకు గ్రాంట్లు, సబ్సిడీలు మరియు నిధులను పొందడం ద్వారా వాతావరణ కార్యాచరణ కంపెనీలుగా తమ ఖ్యాతిని బలోపేతం చేసుకోవచ్చు.

$\overline{ ext{V-PULL}}$ లో భాగస్వాముల పాత్రలు ఏమిటి?

ప్రజాముఖి, లివింగ్ ల్యాబ్ ప్రక్రియలో సహ-సృష్టిని నడిపించడానికి అన్ని భాగస్వామి సభ్యుల ప్రాథమిక పాత్రను కలిగి ఉంటుందని ఆశిస్తుంది. వివిధ భాగస్వామి సభ్యులను ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న వ్యక్తులు మరియు సంస్థల ప్రధాన పాత్రలు Figure 5లో వివరించబడ్డాయి.

Figure 5: భాగస్వామి సమూహాల ప్రధాన పాత్రలు

S.No.	భాగస్వామి సమూహాలు	ప్రధాన పాత్రలు
1 పౌర సమాజం/ఎన్జీవోలు		 నివాసితుల ఆందోళనలను వినిపించడం. నిర్ణయాత్మక ప్రక్రియల్లో పాల్గొని పరిష్కారాలను నడపడం. సభ్యులతో నెట్వర్క్ చేయడం. నగరవ్యాప్త కార్యక్రమాలను అమలు చేయడం. వాతావరణ ప్రాజెక్టులపై జ్ఞానాన్ని మరియు ఆలోచనలను పంచుకోవడం.
		 సున్ని తమైన సముదాయాలను శక్తివంతం చేయడం. క్రింద నుండి పైకి నిర్ణయాల తీసుకోవడంలో తోడ్పడడం.
2	విద్యా సంస్థలు	 వాస్తవ ప్రపంచ సవాళ్ళకు పరిష్కారాలను సహ-ఆకర్షణ చేయడం. పరిశోధనను కార్యాచరణ ప్రాజెక్టులుగా మార్చడం. డేటా మరియు నైపుణ్యం వంటి పంచుకున్న వనరుల నుండి లాభపడడం. మెరుగైన పట్టణ వాతావరణాలకు సహకరించడం. విద్యార్థులకు వాతావరణ చర్యల ప్రాజెక్టులపై ఇంటర్న్ షిప్లను అందించడం.
3	ప్రభుత్వం	 మునిసిపల్ సామర్థ్యాలను మెరుగుపరచడం. వాతావరణ సవాళ్ళకు సహకార పరిష్కారాలను అభివృద్ధి చేయడం. సాధారణ వేదికపై వివిధ భాగస్వాములలో భాగస్వామ్యాన్ని సులభతరం చేయడం. రూపాంతర వాతావరణ చర్యకు మద్దతు ఇవ్వడం. నగర స్థాయి SDG లక్ష్యాలను చేరుకోవడం. భవిష్యత్దృష్టిలో కూడిన పరిష్కారాలను నడపడం.
4	వ్యాపార/ప్రైవేట్ సంస్థలు	 ఉత్పత్తులు/సేవలను పరీక్షించి ధృవీకరించడం. కొత్త వ్యాపార అవకాశాలను అభివృద్ధి చేయడం. వాతావరణ చర్య నాయకులుగా తమ ప్రతిష్ఠను బలోపేతం చేయడం. ఫ్థానిక పరిష్కారాలను నడిపించడం. ప్రజాముఖి ప్రాజెక్టులకు ప్రత్యేకంగా మంజూరైన గ్రాంట్లు, సబ్సిడీలు మరియు ఇతర ప్రయోజనాలను పొందడం.

పౌర సమాజం/ఎన్జిబోలు:

పౌర సమాజం మరియు ఎన్జీవోలు V-PULL కోసం కీలకమైన పాత్రలను నిర్వహిస్తాయి. ఈ సభ్యులు సహ-ఆకర్షణ మరియు పరిష్కారాలను అమలు చేయడంలో సహకారం అందిస్తారు. సమాజ వనరులను ఉపయోగించి V-PULL కోసం సమర్థవంతమైన కార్యకలాపాలను నిర్ధారిస్తారు. పౌరుల, ముఖ్యంగా వాతావరణ ప్రమాదాలకు సున్నితంగా ఉండే స్థానికుల, భాగస్వామ్యాన్ని నిర్ధారించడం ద్వారా, తమ సంస్థాగత నెట్వర్క్ లను ఉపయోగించి సమాజాన్ని సమర్థవంతంగా చేర్చుకుంటారు. V-PULL కోసం ఈ సభ్యులు కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తారు.

విద్యా సంస్థలు:

విద్యా సంస్థలు V-PULL కు సాంకేతిక మరియు వ్యావహారిక సహకారం అందిస్తాయి. ఆలోచన, అమలు మరియు ఎవాల్యూయేషన్ దశలో ప్రతిస్పందన ఇవ్వడం ద్వారా, ప్రతిపాదిత ఆలోచనల మరియు పరిష్కారాల సాధ్యతను నిర్ణయిస్తాయి. అదనంగా, విద్యా సంస్థలు ఇతర భాగస్వాములతో కలిసి కార్యకలాపాలు, సమావేశాలు మరియు నిమగ్నతలను నిర్వహిస్తాయి. సబ్జెక్ట్ మ్యాటర్ నైపుణ్యం, మానవ వనరులు మరియు ఇతర మద్దతు పాత్రలను అందించి, V-PULL లో పరిష్కారాలను పరీక్షించడం మరియు అభివృద్ధి చేయడంలో కీలక పాత్ర వహిస్తాయి.

ప్రభుత్వం

గ్రేటర్ విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ (GVMC) మరియు ఇతర ప్రభుత్వ సంస్థలు V-PULL యొక్క కార్యకలాపాలకు కీలకమైన భాగస్వాములు. మునిసిపల్ సామర్థ్యాలను మెరుగుపరచడం, వాతావరణ సవాళ్లకు సహకార పరిష్కారాలను అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా, వారు మానవ, సాంకేతిక మరియు మౌలిక వనరుల సరఫరాకు మద్దతు ఇస్తారు. విజయవంతంగా పరీక్షించిన పరిష్కారాలను పెంచడం మరియు జోనల్/నగర స్థాయిలో వాతావరణ చర్యను సులభతరం చేయడంలో ప్రభుత్వం కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది.

వ్యాపార/ప్రైవేట్ రంగం

ప్రైవేట్ రంగం V-PULL నిర్మాణాన్ని ఉపయోగించి ఉత్పత్తులు, సేవలు మరియు సాంకేతికతలను పరీక్షించి, కొత్త వ్యాపార అవకాశాలను అభివృద్ధి చేయగలదు. సాంకేతిక వైపుణ్యాన్ని మరియు ఇతర వనరులను అందిస్తూ, V-PULL కార్యకలాపాలు మరియు కార్యకలాపాలకు నిధుల ద్వారా మద్దతు ఇస్తుంది. ప్రజాముఖి ప్రాజెక్టులకు ప్రత్యేకంగా మంజూరైన గ్రాంట్లు, సబ్సిడీలు మరియు ఇతర ప్రయోజనాలను పొందడం ద్వారా ప్రాజెక్ట్ యొక్క మొత్తం విజయానికి వ్యాపార సంస్థలు తోడ్పడతాయి.

ప్రజాముఖి సంస్థాగత నిర్మాణం

అన్ని భాగస్వామ్య సమూహాలు అంటే పౌర సమాజ సంస్థలు / స్వచ్ఛంద సంస్థలు, ప్రభుత్వం, విద్యా సంస్థలు మరియు ప్రైవేట్ రంగం సహకార నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో నిమగ్నం కావడానికి ప్రజాముఖి ఒక వేదికగా పనిచేస్తుంది. ప్రజాముఖి నిర్మాణంలో మూడు బృందాలు ఉంటాయి, ప్రతి ఒక్కటి బాగా నిర్వచించబడిన ఆదేశంలో ఉంటాయి, ఇవి భాగస్వామ్యం, సహ-సృష్టి సూత్రాల ఆధారంగా అర్బన్ లివింగ్ ల్యాబ్ పనితీరును ముందుకు నడిపిస్తాయి. ఈ బృందాలు క్రింది విధంగా ఉంటాయి

కోర్ చర్కింగ్ బృందం (CWT)

కోర్ వర్కింగ్ టీమ్ V-PULL యొక్క స్థిరమైన భాగంగా ఉంటుంది, ఇది ప్రాజెక్ట్ మేనేజ్మెంట్, సమన్వయం, వనరుల సర్దుబాటు, ఆర్థిక ప్రణాళిక మరియు ప్రజాముఖి యొక్క మొత్తం పరిపాలనా పనులను పర్యవేక్షించేందుకు బాధ్యత వహిస్తుంది. ఈ టీమ్లో GVMC యొక్క సస్టైనబిలిటీ మరియు రెసిలియెన్స్ యూనిట్ (SRU) నుండి ప్రతినిధులు, ఒక ప్రోగ్రామ్ మేనేజర్ మరియు ఒక కమ్యూనిటీ ఎంగేజ్మెంట్ ఆఫీసర్ ఉంటారు. ప్రోగ్రామ్ మేనేజర్ మరియు కమ్యూనిటీ ఎంగేజ్మెంట్ ఆఫీసర్ లివింగ్ లాబ్లో తమ బాధ్యతలను నిర్వర్తించడానికి నియమించబడతారు.

మార్గదర్శక బృందం (అడ్వైజరీ బోర్డు)

మార్గదర్శిక బృందం పేరు సూచించినట్లుగానే ఇతర రెండు బృందాలపై సలహా పర్యవేకణ మరియు అంతర్గత ప్రక్రియలతో ప్రజాముఖి యొక్క మార్గనిర్దేశక భాగంగా పనిచేస్తుంది. ఇందులో సివిల్ సొసైటీ ఆర్గనైజేషన్స్, అకడమిక్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్, గవర్నమెంట్ అండ్ బిజినెస్/ప్రైవేట్ సెక్టార్ అనే క్వాడ్రపుల్ హెలిక్స్ సంస్థల ప్రతినిధులు ఉంటారు. భాగస్వామ్య వాతావరణ చర్యను నిర్ధారించడానికి సహ-సృష్టి, ఆవిష్కరణ మరియు సహ-ఉత్పత్తికి సహాయపడటానికి వాటాదారుల క్రాస్-సెక్షన్ నుండి ప్రాతినిధ్యం రూపొందించబడింది.

ఆపరేషనల్ సపోర్ట్ బృందం (OST)

ఆపరేషనల్ సపోర్ట్ బృందం అనేది కోర్ వర్కింగ్ బృందం సమన్వయంతో మార్గదర్శిక్ బృందం పార్ట్ లిస్ట్ చేసిన ఆలోచనల ఆధారంగా ప్రాజెక్టులను అమలు చేయడానికి బాధ్యత వహించే వి-పుల్ యొక్క కార్యనిర్వాహక విభాగం. ఈ బృందం యొక్క కూర్పు ప్రాజెక్ట్ ల స్వభావం మరియు అవసరమైన మానవ వనరులు/నైపుణ్యాల ఆధారంగా డైనమిక్ స్వభావాన్ని కలిగి ఉంటుంది. మార్గదర్శిక్ బృందం తో సంప్రదించి జట్టు సభ్యులను కోర్ వర్కింగ్ బృందం నిర్ణయిస్తుంది.

ఈ లివింగ్ ల్యాబ్లో ప్రే ఎంప్యానెల్డ్ నిపుణులు, కమ్యూనిటీ లిడర్లు, వాలంటీర్లు ఉంటారు, వీరిని ప్రాజెక్ట్-టు-ప్రాజెక్ట్ ప్రాతిపదికన ఆపరేషనల్ సపోర్ట్ బృందంలో చేర్చుకోవచ్చు. ఈ బృందానికి సిటీ ఆపరేషన్స్ సెంటర్ (COC), గ్రేటర్ విశాఖపట్నం స్మార్ట్ సిటీ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (GVSCCL), అర్బన్ కమ్యూనిటీ డెవలప్మెంట్ డిపార్ట్మెంట్ (UCD) నుంచి శాశ్వత ప్రాతినిధ్యం ఉంటుంది.

భాగస్వాముల పాత్రలు మరియు బాధ్యతలు

క్వాడ్రపుల్ హెలిక్స్ సభ్యుల మధ్య సహ-సృష్టి మరియు బలమైన భాగస్వామ్య యంత్రాంగాలను ధృవికరించడానికి, భాగస్వాములందరి భాగస్వామ్యాన్ని ధృవికరించడానికి, ప్రక్రియ అంతటా వ్యక్తిగత బృందాల పాత్ర మరియు బాధ్యతను క్రింది చార్ట్ వివరిస్తుంది.

	కోర్ చర్కింగ్ బృందం (CWT)	
టిం కంపోసిషన్	పాత్ర మరియు బాధ్యత	సమావేశం యొక్క ఫ్రీక్వెన్సి
ప్రోగ్రాం మేనేజర్ కమ్యూనిటీ ఎంగేజ్ మెంట్ ఆఫీసర్ సస్టెయినబిలిటీ అండ్ రెసైలైన్స్ యూనిట్ (ఎస్ ఆర్ యూ), జీవిఎంసీ	V-PULL యొక్క ప్రాజెక్ట్ మేనేజ్మెంట్ విభాగం (ఐడియాలజ దశ) • టర్మ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్/V-PULL చార్దర్ ఆధారంగా వాటాదారుల నుండి ఆలోచనలను నేకరించడం మరియు స్క్రినింగ్ చేయడం. (పరిష్కారాలను అభివృద్ధి చేయడం మరియు పరీక్షించడం) • ఎంపిక చేయబడిన ఐడియా/ఇంటర్వెన్షన్ యొక్క ప్రోటో-టైపింగ్ మరియు టెస్టింగ్ కొరకు రిసౌర్స్ మొబిలైజేషన్. • ఆపరేషన్ సపోర్ట్ బృందం ఏర్పాటు. • గుర్తించిన యూస్ కేసు కొరకు సంబంధిత బాగస్వాములలో ఆపరేషనల్ సపోర్ట్ బృందం తో పాటు కన్సల్టేషన్ వర్క్ ఫాప్ లను నిర్వహించడం. • గుర్తించిన యూస్ కేసు కొరకు ఫండింగ్ స్ట్రైటజిపై పనిచేయడం. • ప్రజెక్టక్టు అమలు లేదా ఇతర అవసరాలు కోసం థర్డ్ పార్టీ ఏజెన్సిలకు టెండర్లు సిద్ధం చేయడం. (మానిటరింగ్ మరియు ఎవాల్యూయేషన్) • ప్రొటోటైపింగ్ మరియు టెస్టింగ్ దశ నుండి కనుగొన్న విషయాలపై ఆపరేషనల్ సపోర్ట్ బృందం తో సంప్రదింపులు జరిపి ముసాయిదా నివేదికను ఫిడ్ బ్యాక్ కోసం మార్గదర్శక్ తో వారు పంచుకుంటారు. (సాధారణ విధులు) • ప్రజాముఖి చేసిన కార్యక్రమాలు మరియు ప్రాజెక్ట్ లను గురించి సమాచారాన్ని వ్యాప్తి చేయడం.	నెలవారీ కోర్ వర్కింగ్ బృందం V- PULL పనితీరులో కీలకం, అందువలన ఇతర రెండు సభ్యులలో కలిసి సమావేశాలు మరియు సమన్వయం అవసరం. కాబట్టి సభ్యులందరితో నెలవారీ సమావేశం నిర్వహించడం మంచిది.

టిం కంపోసిషన్	పాత్ర మరియు బాధ్యత	సయాం	వేశం యొక్క ఫ్రీక్వెన్సి
ప్రభుత్వం • HODలు - జివిఎంసీ (V-PULL కు సంబంధించినవి), VMRDA. ప్రజాప్రతినిధుల కేంద్రం • స్వచ్ఛంద సంస్థలు/ స్వయం సహాయక బృందాలు/ బలహీన కమ్యూనిటీ లిడర్లు/ ఆర్డబ్ల్యూఏ పెడరేషన్ (విస్తృత భాగస్వామ్యం కోసం రొటేషన్ ప్రాతిపదికన). విద్యా/పరిశోధనా సంస్థలు • ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం, గీతం. ప్రైవేట్ /వ్యాపార రంగం • ప్రజాముఖి యొక్క మొత్తం థీమాటిక్ రంగాలలో వ్యవహరించే ప్రైవేట్ సెక్టార్/బిజినెస్ ఆర్గనైజేషన్ లు మరియు ల్యాబ్ కు సాంకేతిక/HR/ఆర్థిక సహాయం అందించే సంస్థలు.	V-PULL యొక్క అడ్వైజరీ విభాగం (ఐడియాలజి దశ) • కోర్ వర్కింగ్ బృందం సమర్పించిన ఆలోచనలపై చర్చించడం. • ఇన్నో వేషన్ /ఆలోచనకు ఆమోదం • ఆపరేషనల్ సపోర్ట్ బృందం కోసం నిపుణుల సూచన. (టెస్టింగ్ సొల్యూషన్స్) • మొదటి రౌండ్ ప్రోటోటైపింగ్ మరియు టెస్టింగ్ తరువాత ఆపరేషనల్ సపోర్ట్ బృందం మరియు కోర్ వర్కింగ్ బృందం యొక్క ఫలితాలపై ఫీడ్ బ్యాక్ అందిం చడం. (మానిటరింగ్ మరియు ఎవాల్యూయేషన్) • తుది ఫలితాలు/పరిశీలనలను సమీక్షించడం. • జోనల్ లేదా సిటీ స్థాయిలో సాధ్యమయ్యే స్కేల్ అప్ యాక్టివిటీ గురించి చర్చించడం.	ల్రామాసిక అన్ని క్వాడ్రపుల్ హెలిక్స్ సంస్థల నుండి ప్రాతినిధ్యం ఉన్న బృందానికి సమన్వయం మరియు సమయం అవసరం.	
టిం కంపోసిషన్	పాత్ర మరియు బాధ్యత		సమావేశం యొక్క ఫ్రిక్వెన్సి
 సిటీ ఆపరేషన్స్ సెంటర్ (సీఓసీ) అర్బన్ కమ్యూనిటీ డెవలప్మెంట్ డిపార్ట్మెంట్ (యూసీడీ), జివీఎంసీ. డిజాస్టర్, వేస్ట్ మేనేజ్ మెంట్, ప్లానింగ్, క్లైమేట్ ఛెంజ్ వంటి సెక్టోరల్ నిపుజుల ప్రీ-ఎంప్యానెల్డ్ గ్రూప్. సిటిజన్ రిప్రజెంటేటీవ్ లు (కమ్యూనిటీ లిడర్ లు/SHGలు/RWA/ఏరియా సభ) నిర్ధారిత ప్రదేశాల నుండి నిపుజులు, నిధులు మరియు సాంకేతిక మద్దతు వంటి వనరులను అందించడంలో సహాయపడగల ప్రైవేట్ రంగ భాగస్వాములు విశ్వవిద్యాలయాలు, సచివాలయం మరియు గుర్తించబడిన కమ్యూనిటీ/ పొరుగు సంఘాల నుండి వాలంటీర్లు 	(టెస్టింగ్ సొల్యూషన్స్) • సంబంధిత భాగస్వాములందరిలో సంప్రదిం జరిపి కోర్ వర్కింగ్ బృందంతో పాటు య కేసును డిజైన్ చేయడం మరియు అమలు చేయడం • కోర్ వర్కింగ్ బృందం & మార్గదర్శన్ ల సహాయంతో ఆపరేషనల్ సపోర్ట్ బృందం యూస్ కేసును పరీక్షించడానికి భౌగోళిక సరిహద్దును కనుగొనడంలో సహాయపడు	ంపులు ూస్ మంది. ట్రైనింగ్	ప్రాజెక్ట్ -టు- ప్రాజెక్ట్ ప్రాతిపదికన ఆపరేషనల్ సపోర్ట్ బృందం అనేది ఒక డైనమిక్ టీమ్ తో ULL యొక్క ఎగ్జిక్యూటివ్ విభాగాన్ని ఏర్పరుస్తుంది. అందువల్ల, ప్రాజెక్ట్టు స్వబావాన్ని బట్టి, ప్రాజెక్ట్ట్ అవసరాలను బట్టి సమావేశాలను షెడ్యూల్ చేయవచ్చు.

మార్గదర్శక్ బృందం (Advisory బోర్డు)

సమన్వయ యంత్రాంగం

ప్రజాముఖి సజావుగా పనిచేయడానికి మరియు సహ-సృజనాత్మక రూపకల్పనకు వివిధ బృందాల మధ్య పరస్పరచర్య కీలకం. అంతర్గత ప్రక్రియకి సంబంధించిన వివిధ బృందాల మ్యాపింగ్ ను క్రింది V-PULL ప్రాసెస్ ఫ్లో లో చూడవచ్చు. దిగువ చూపిన విధంగా ప్రాసెస్ ఫ్లోను దశలవారీగా మ్యాప్ చేయవచ్చు.

Figure 6: V-PULL ప్రాసెస్ ఫ్లో

ఆలోచనల కొరకు బహిరంగ పిలుపు: హైబ్రిడ్ విధానం ద్వారా అన్ని క్వాడ్రపుల్ హెలిక్స్ సంస్థల నుండి ఆలోచనలను (డిజిటల్ మరియు ఫిజికల్) కోర్ వర్కింగ్ బృందంకు సమర్పించడం.

ఐడియాల స్క్రీనింగ్: ముందుగా నిర్వచించిన ప్రమాణాలు, ప్రజాముఖి పరిధి ఆధారంగా సమర్పించిన ఆలోచనలను కోర్ వర్కింగ్ బృందం పరీక్షిస్తుంది. పరిశీలించిన ఆలోచనలను తదుపరి చర్చ, షార్ట్ లిస్టింగ్ కోసం మార్గదర్శక్ కమిటీకి పంపుతారు.

ఆలోచనల షార్ట్ లిస్టింగ్: మార్గదర్శక్ కమిటీ ద్వారా స్క్రీనింగ్ చేయబడిన ఆలోచనల షార్ట్ లిస్టింగ్, క్వాడ్రపుల్ హెలిక్స్ యొక్క ప్రతినిధుల సమూహం మధ్య విస్తృత ఏకాభిప్రాయంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఎంచుకున్న ఆలోచన తదుపరి దశల కోసం కోర్ వర్కింగ్ బృందంకి పంపబడుతుంది.

వనరులను సమలేఖనం చేయడం: ఎంచుకున్న ఐడియా/లను స్వీకరించిన తరువాత కోర్ వర్కింగ్ బృందం ప్రోటోటైపింగ్ మరియు టెస్టింగ్ దశ కొరకు వనరుల సమీకరణ మరియు మార్గదర్శక్ కమిటీకినుంచి ఫీడ్ బ్యాక్ తో ఆపరేషన్ సపోర్ట్ టీమ్ ఏర్పాటు చేయడంపై పనిచేస్తుంది. కో-డిజైనింగ్ అండ్ టెస్టింగ్ సొల్యూషన్: ఈ ప్రాజెక్టు అమలు దశను కోర్ వర్కింగ్ బృందం సహకారంలో ఆపరేషన్ సపోర్ట్ బృందం చేపడుతుంది. V-PULL యొక్క పనితీరు కొరకు ఆపరేషన్ సపోర్ట్ బృందం సాంకేతిక నైపుణ్యాన్ని అందిస్తుంది . ఈ దశలో, ఆపరేషన్ సపోర్ట్ బృందం సంబంధిత భాగస్వాములందరిలో కలిసి పరిష్కారాన్ని సృష్టిస్తుంది, పరీక్షిస్తుంది మరియు ఫైలటింగ్ చేస్తుంది .

లెర్నింగ్ అండ్ రిఫ్లెక్షన్: అమలు చేయబడ్డ యూస్ కేస్ నుంచి ఫీడ్ బ్యాక్ మరియు కనుగొన్న విషయాలను తదుపరి ఎవాల్యూయేషన్ మరియు రిపోర్టింగ్ కొరకు ఆపరేషన్ సపోర్ట్ బృందం ద్వారా కోర్ వర్కింగ్ బృందంకి పంచబడుతుంది.

స్కేల్-అప్ యొక్క సంభావ్యత: యూస్ కేసు నుండి నేర్చుకున్న విషయాలను కోర్ వర్కింగ్ బృందం స్కేల్ అప్, మానిటరింగ్ మరియు ఎవాల్యూయేషన్ కొరకు మార్గదర్శక్ కమిటికి నివేదిస్తుంది.

IDEATION PHASE Screened Core Working Team Margadarshak (MGD) (CWT) Screening of ideas on the basis of pre-defined parameters CWT will share the learnings from the testing INSTITUTIONAL EMBEDDING phase for review & SCALE UP and potential scale-up opportunities MONITORING AND with Margadarshak EVALUATION Core Working Team (CWT) Learning Feedback and Suggestions CO-CREATION TESTING Formation of OST **Operational Support** SOLUTIONS in consultation Co-designing Aligning Resource: with the and testing Testing Solution Margadarshak solutions on the shortlisted idea CWT followed by aligning resources

Figure 7: V-PULL ప్రాసెస్ ఫ్లో

Web: https://ehs.unu.edu/

Web: http://www.niua.org/

Tel.: +91-11-2468 2100, Fax: +91-11-2468 2144 or 2145

Web: https://www.teriin.org/cities